

RECENSIONS

H. A. GLEASON: *An Introduction to Descriptive Linguistics*. Revised Edition. New York, Holt, Rinehart and Winston, 1961. 504 pàgs.

Al nostre país és molt poc conegut el gran desenvolupament que ha obtingut l'anomenada lingüística descriptiva als Estats Units. D'ençà de la publicació de la famosa obra de Bloomfield *Language*,¹ l'estudi del llenguatge en general i de les llengües en particular, des d'un punt de vista formal i sincrònic, s'ha manifestat en innombrables obres i articles. Avui aquesta direcció de la lingüística és, en certa manera, oficial a l'Amèrica del Nord i ha obtingut una gran repercussió en l'anomenada lingüística aplicada, sobretot en l'ensenyament de llengües estrangeres. La lingüística americana té un caràcter més pragmàtic que les direccions europees afins, d'acord, també, amb la influència que en el pensament del país ha exercit el conductisme psicològic.

Entre els llibres d'iniciació que han aparegut darrerament, el que motiva aquestes ratlles ha adquirit una fama considerable i merescuda. En la impossibilitat de fer-ne un estudi detallat per motius obvis, ens permetrem de fer unes consideracions molt breus i generals.

El llibre tracta de la investigació lingüística de cara a la comprensió del sistema o estructura d'una llengua qualsevol. L'autor dedica moltes pàgines a dos dels problemes fonamentals que té plantejats la nova lingüística: la identificació dels fonemes i la dels morfemes. Per aconseguir una explicació més clara dels seus punts de vista, l'autor ofereix freqüents exemples de llengües molt diferents de l'anglès, bé que en alguns altres capítols aquesta llengua mereix una atenció especial i exclusiva.

Potser el comentari de fons que podríem fer — aplicable a la moderna lingüística americana en general — és que, a desgrat d'una cohesió doctrinal i metodològica ben remarcable, l'anàlisi esdevé de vegades una mica artificial — per exemple, en la morfologia — a causa de l'eliminació sistemàtica de tota consideració semàntica i, en les llengües conegudes, d'una separació massa radical entre l'aspecte sincrònic i el diacrònic dels fets lingüístics.

L'edició que comentem és una revisió de la primera, apareguda l'any 1955.

1. Cf. la meua recensió als *ER*, V (1955-56), 161.

Creiem que, qualsevol que sigui la posició crítica que hom adopti davant l'estructuralisme lingüístic, aquesta obra és indispensable per a tots els qui s'interessen pels problemes i per les direccions de la lingüística moderna.

Josep ROCA i PONS

ROBERT LADO : *Linguistics Across Cultures: Applied Linguistics for Language Teachers*. Ann Arbor, The University of Michigan Press, 1957. 142 pàgs.

Entre les nombroses obres publicades als Estats Units dedicades, sobretot, als mestres de llengües estrangeres, l'obra que comentem ocupa un lloc ben destacat. El seu autor és, actualment, el cap de l'Institute of Linguistics and Languages de la Universitat de Georgetown a Washington i és reconegut com un dels lingüistes més notables del país.

Com en altres obres d'aquest tipus, hom es basa en els resultats de la lingüística moderna per a l'ensenyament de llengües estrangeres. L'autor insisteix en un fet obvi, però que fins ara no ha estat tingut en compte d'una manera sistemàtica i conseqüent: l'estudiant d'una llengua estrangera té problemes i dificultats específics, derivats dels hàbits concrets en la llengua pròpia. Gairebé tota l'obra tracta de la manera com s'han de comparar les llengües, de cara a la finalitat pràctica indicada. Les comparacions entre l'anglès i el castellà hi són particularment freqüents. Hom es refereix a la comparació dels sistemes fònics, les estructures gramaticals, els sistemes lèxics i els sistemes d'escriptura. Finalment l'autor afegeix un capítol sobre la comparació entre cultures distintes en relació amb el llenguatge.

L'obra del senyor Lado, escrita amb una gran claredat i organitzada d'una manera coherent, es fa indispensable per a tots aquells qui es dediquen a l'ensenyament de llengües estrangeres, però, ultra això, a través de les comparacions indicades, hom hi troba, exposades amb precisió, idees generals i fonamentals de la lingüística americana moderna.

Josep ROCA i PONS

CHARLES F. HOCKETT : *A Course in Modern Linguistics*. New York, The MacMillan Co., 1957. 622 pàgs.

Aquest llibre i el de Gleason *An Introduction to Descriptive Linguistics*¹ són conegudíssims als Estats Units i són emprats en molts cursos d'iniciació a la lingüística general. L'obra pertany a la direcció estructuralista que s'inicià en el país esmentat amb Sapir i, sobretot, amb Bloomfield. La primera part, sota el títol «Phonology», és dedicada a la fonètica i a la «Phonemics», la qual és l'equivalent parcial de la fonologia en el sentit de l'escola de Praga. La morfologia i la sintaxi són estudiades d'acord amb el criteri divisionista americà. Per morfologia hom entén l'estudi dels morfemes i la manera com aquests formen els mots. La sintaxi s'ocupa de les maneres en què els mots i els morfemes suprasedgmentals — l'entonació, sobretot — es combinen en les frases. No ens sembla encertat ni respon a un criteri general el fet d'incloure

1. Cf. pàg. anterior.